

Norrlandsträngaren 2023

Tidskrift för Norrlandsträngare

Oljemålning av J Eriksson, 1910. Lånad av Hans Öhman, Nipstadens Auktionsfirma

Innehåll

Sid 1

Kjell Åström
Ordf. T 3 KF

Sid 2 - 3

Anders Emanuelsson
Ordf. SMKR

Sid 4

Regionalt SMKR-möte

Sid 5

Kommunalrådet
Johan Andersson

Sid 6-7

Armébudkavlen
FN-dagen

Sid 8-15

Trängträff 2023, Sollefteå

Sid 16

Trängträff 2024 i Skövde
Kamratträff 2024 Sollefteå
Årsmöte 7 mars
Föreningskontakter

Norrlandsträngare!

God fortsättning på det nya året

2023 är till ända och vi göra bokslut och summera ett år efter pandemi, men ändå med fortsatta vaccineringar mot Covid.

Kriget Ukraina som vissa trodde skulle vara en snabb operation går snart in på sitt tredje år och vi får dessutom dagligen rapporter om utvecklingen i Israel/Gaza. En oroande utveckling och vi funderar nog lite till mans vad som händer och vart är vi på väg.

Konferensen Folk o Försvar har genomförts med stor medial bevakning. Fokus har varit vårt medlemskap i NATO och hotbilden mot Sverige, vår beredskap, försvarsvilja och stora sats-

ningar på en växande Försvarsmakt. De flesta av anförandena finns tillgängliga på YouTube om du inte såg dem live.

För föreningens del kan vi blicka tillbaka på ett år där vårt medlemsantal ligger ganska stadigt. Efter ett antal "covidår" genomförde vi Trängträffen i Sollefteå med över 70 deltagare från våra fem trängföreningar. Mycket positivt och uppskattat. Ett stort tack till alla er som var med och arrangerade i olika roller.

Angående vår tidning kan jag bara beklaga att min tid inte räcker till för att kunna ge ut flera nummer per år. Under regementstiden kom årligen ett nummer och tiden därefter var vi som

mest uppe på fyra nummer per år. Inriktningen är nu att ge ut ett tryckt nummer per år och i stället fylla vår hemsida. Jag är väl medveten om att den behöver en översyn, men styrelsen jobbar vidare med frågan. Mycket historiskt material finns att bearbeta och pub-

Jag vill börja med att välkomna Psy.obs.förbundet, U 137 Kamratförening, Kalmar Flyghistoriska Sällskap/F 12 Kamratförening, Upplands Bataljons Kamratförening, Kronobergs Försvarsutbildarförbundet, Ing 1 Kamratförening, Förbundet Militära Självvårdare.

Hösten 2023 har den värsta jag upplevt som ordförande. C FST Gen lät i september meddela att eftersom SMKR är en ideell organisation kan Försvarsmakten inte bidra med några ekonomiska medel.

Eftersom vi inte kan definiera oss som en ren veteranorganisation kan heller inte medel komma via veteranförordningen. I det kommande regleringsbrevet kan möjligheter för Försvarsmakten att stödja oss öppnas. I skrivande stund har jag ingen aning om vår framtid. Därav författade jag följande mejl som jag skickade till C FST GEN

”Generalmajor,

Försvarsmakten är på väg mot ett olyckligt beslut om ställningstagandet att dra in ekonomiskt stöd till SMKR blir verklighet.

Det är krig i Europa, hela

licera, men du är varmt välkommen med egna texter eller bilder.

2024 blir ett år med dubbla träffar, då vi dels har vår T 3-träff, numera kallad Kamratträff, och att T 2 bjuder in till Trängträff i Skövde. Vi ser fram emot ett år med utökat samar-

bete med I 21 Kamratförening och ett växande återetablerat regemente i Sollefteå.

*Kjell Åström
Ordförande T 3 KF*

*Bengt Holmgren,
porträtt i olja 2006*

Sveriges Militära Kamratföreningar

vår säkerhetsordning är utsatt för angrepp. Ett angrepp mot Sverige kan inte uteslutas, framförallt inte innan vi blir fullvärdiga medlemmar i Nato. Försvarsvilja, folkförankring samt förbandsanda är oerhört betydelsefulla faktorer för vår förmåga att primärt avhålla ett angrepp mot vår nation. Om vi trots allt blir angripna är dessa faktorer avgörande i vår kamp att förbli självständiga., de handlar till stor del om den enskildes inre motivation och genom det vår nations inre kraft. I Ukraina har kamratföreningarna haft, och har alltjämt, en mycket stor betydelse för nationens kamp mot ett brutalt anfällskrig. Det är viktigt att erinra sig att de flesta svenska kamratföreningarna bildades efter Hitlers maktövertagande.

Nordiskt samarbete var skälet till att SMKR grundades år 1950. Det nordiska samarbetet bygger på kamratskap och samhörighet mellan de nordiska länderna (trots att man hittills haft olika säkerhetspolitiska lösningar) med gemensamma möten vartannat år. År 2025 ansvarar Sverige återigen för genomförandet av ett detta jubileum, då det fjortonde mötet ska avhållas

på temat huvudstadens försvaret ur ett historiskt perspektiv. Utan ekonomiskt stöd från Försvarsmakten kan mötet inte genomföras. Om Försvarsmakten inte beviljar SMKR anslag förväntar vi oss att Försvarsmakten meddelar sina nordiska motsvarigheter att mötet inte kommer att genomföras och skälet till detta. Detsamma gäller nästa års nordiska möte i Skive, som SMKR och våra föreningar kommer att tvingas lämna återbud till om stöd från Försvarsmakten uteblir.

Att dryga 140 kamratföreningar väljer SMKR och tror att Riksförbundet har en viktig funktion som paraplyorganisation för att stärka deras arbete är tydligt. Detta rimmar också väl med den uppfattning som Försvarsmakten kommunicerade tidigare.

SMKR verkar för att stärka folkförankring, försvarsvilja samt förbandsanda genom att samordna och stötta våra kamratföreningar.

Tillsammans med våra föreningar arbetar SMKR även med och stödjer våra veteraner – helt naturligt då det handlar om kamratskap och samhörighet. Som du känner till vill vi vara en del av veteranverksamheten men

*Utdrag ur brev från SMKR ordförande.
Brevet i sin helhet finns publicerat
på vår hemsida*

har inga krav på extra ekonomiskt stöd för detta.

Lars Hammarlunds (dåv. C PROD UTB) utredning om FM:s stöd till kamratföreningar resulterade i reglementet PARAD 6. Både REV och JUR deltog i denna utredning som visade två viktiga resultat: Att varje kamratförening ska ha ett värdförband och att en överenskommelse ska tecknas mellan värdförbandet och kamratföreningen. På huvuddelen av värdförbanden fungerar detta, men tyvärr långt ifrån på alla, varför det är viktigt med en paraplyorganisation som SMKR. Vi har tidigare slutit flera överenskommelser med Försvarsmakten utan några synpunkter från vare sig REV eller JUR.

SMKR:s mål är att få fortsätta att stödja och verka för våra kamrater och veteraner, och genom det stärka svensk försvarsvilja och motståndskraft. För detta behöver vi fortsatt ekonomiska medel.

General, jag vill med ovanstående visa på det olyckliga i att avveckla en verksamhet som har en tydlig roll i en tid då det säkerhetspoliska läget både är hotfullt och farligt och vi verkligen kan komma i krig. Från Kiruna i norr till Ystad i söder, från Gotland i öster till Göteborg i väster innebär kamratföreningarna en stor och vital kraft för vår nation.

Ukrainas motståndskraft visar tydligt på kamratföreningarnas betydelse för folkförankring, försvarsvilja och rekrytering. Det går inte att mäta enligt new public

management men i handling ser vi det!

Eftersom vi aldrig har fått möjlighet att bli delaktiga i den utredning som C JUR gjorde under sommaren 2023 är jag orolig att ditt "ställningstagande" bygger på åsikter, inte på insikter. SMKR anser oss vara Försvarsmakten största supporterorganisation. Låt oss få förbli det!

Avslutningsvis vill jag påminna oss alla att vi företräder tre generationer,

Dåtid – vi vårdar våra förbands minnen. Vi hjälper till med utbildning för all personal om vårt förbands historia och traditioner.

Nutid—vi deltar för att stärka folkförankring och försvarsvilja, fråga gärna er förbandschef vad ni kan hjälpa till med i denna fråga förutom att engagera er i FFO utbildning. Vi stöttar våra förband i samband med ceremonier, tävlingar och andra arrangemang. Vi är goda samtalspartner för unga anställda som då och då behöver att en äldre lyss-

nar (viktigast) och kanske bistår med något råd. **Framtid**—vi gör allt för att bistå Försvarsmakten och Totalförsvaret med dess tillväxt. Få era barn med kompisar, barnbarn med kompisar och även barnbarnbarns med kompisar att primärt göra värnplikt för att sedan söka officers-, reservofficers- alternativt specialistofficersutbildning!

**Vi kan alla bidra till
Försvarsmaktens till-
växt!!**

Slutligen vill jag tacka er alla för era fina instanser!

**God Jul och ett riktigt
Gott Nytt År!**

Fortsätt främja KAMRATSKAP och SAMHÖRIGHET!!

Anders
Emanuelsson

Förbundsordförande SMKR

Mail till alla kamratföreningar 19 dec 2023.

Kamrater

Hej, vill bara meddela att FM inte kommer att stödja SMKR med några ekonomiska medel då vi inte är en frivillig organisation och ej heller en veteranorganisation.

Meddelat mig måndag 12-18 av C FST GEN, generalmajor Michael Cherinet.

Enligt C FST GEN kommer stödet till kamratföreningarna fortgå enligt tidigare.

Vi inom styrelsen återkommer under januari med en konsekvensanalys för SMKR och vår verksamhet.

Mvh/Anders

Kamratföreningsmöte för SMKR Nedre Norrland i Sollefteå

Den 18-19 oktober stod I 21 Kamratförening värd för årets regionala kamratföreningsmöte för region nedre Norrland.

Tema för träffen var bland annat I 21:s etablering i Sollefteå, innebörden av ett kommande Nato-medlemskap för Sverige och Östersunds och Sollefteås betydelse för tillförsel av förband och dessa förbands vidare transport.

15 representanter från åtta olika militära kamratföreningar i region nedre Norrland deltog i träffen. De föreningar som representerades var I 21, T 3, Fältjägarerna (I 5), Norrlands artilleriregemente (A 4), KA 5, Flottans män i Härnösand, Arméns tekniska officerare och SMKR.

Träffen inleddes med en lunch på militärrestaurang

Hågesta och regementschefen för I 21 överste Jonas Karlsson berättade om arbetet med etableringen av regementet i Sollefteå och Östersund och hur planeringen ser ut för den framtida expansionen för förbandet.

Under onsdagseftermiddagen gjordes en rundtur till den tänkta grupperingen för det nya regementsområde i Sollefteå som ska byggas och som ciceroner medverkade verksamhets-säkerhetsofficeren Per Kjelltoft och skjutfältsoffi-

ceren Bengt-Arne Söderström som berättade om olika faciliteter på regements- skjutfälts- och övningsområden för I 21 i Sollefteå.

Kamratmiddag hölls på en restaurang i centrala Sollefteå på onsdagskvällen.

Torsdagens begivenheter inleddes med ett besök på Sollefteå soldathem. På soldathemmet tog soldathemsföreståndaren Emelie Kårén och regementspastorn Pär-Jonas Odelberg emot och berättade om verksamheten vars syfte är att skapa meningsfull fritidssysselsättning för de värnpliktiga på regementet.

De trevliga dagarna avslutades därefter med information från SMKR (Sveriges militära kamratförenings riksförbund) och från de olika deltagande militärföreningarna i nedre Norrland.

Värd för det regionala kamratföreningsmötet 2024 blir KA5:s kamratförening i Härnösand.

Text och bild:
Erik Löfgren,
Kommunikations-
chef I 21

Framtidstron spirar i Sollefteå kommun

Vändpunkten för Sollefteå kommun kom med beslutet om att återetablera Västernorrlands regemente I21 i Sollefteå. Det kan vara svårt för en utomstående att förstå, men det kändes verkligen som att vår grönklädda själ kom åter till oss. När försvarsbeslutet fattades om att Sollefteå åter skulle bli en regementsstad så föddes åter framtidstron på allvar. Företag som vågade börja investera igen, fastighetspriser som fortsatte att stiga och en nettoinflyttning till kommunen som vi så väl behöver. Vi känner väl till vårt strategiska läge geografiskt och kan konstatera att beslutet om återetableringen var lyckad och önskvärt utifrån väldigt många faktorer.

Allt detta tillsammans med den stora industrisatsningen i Hamre, Långsele på grönt flygbränsle och en hotell-etablering i Junsele gör att vi åter ser stora möjligheter för Sollefteå kommun att fortsätta utvecklas och växa för framtiden. Tack vare framtidsutsikterna om dessa fantastiska satsningar har kommunfullmäktige i Sollef-

teå enhälligt tagit fram en tillväxtstrategi där vi siktar mot att bli 23 000 invånare till 2035.

För att vi ska nå dit krävs en kommun som har sitt främsta fokus på att agera som möjliggörare. Kommunen kan göra långt ifrån allt, men vi kan bidra med vår del för att säkerställa grundläggande samhällsservice, planera för nya bostäder och öka attraktionskraften för vår kommun. Sollefteå kommun arbetar målinriktat och fokuserat för att etableringen av vårt nya regemente ska gå så snabbt och smidigt som möjligt. Vi har olika arbetsgrupper som fokuserar på olika delar i detta, på alltifrån infrastruktur, till inflyttning, bostadsbyggnad och planering, jobb till medföljande, attraktionskapande och en aktiv fritid. Tillsammans med Försvarsmakten, näringslivet och föreningslivet är vi övertygade om att vi kommer lyckas med detta. Vi har regelbundna avstämningar med Försvarsmakten och Fortifikationsverket för att hålla oss uppdaterade om det senaste läget och för att i ett tidigt skede fånga upp delar som kan utvecklas vidare. Det är oerhört glädjande att se hur väl våra nyinflyttade anställda och värnpliktiga trivs i vår vackra stad.

Expansionen och tillväxten av regementet sker stegvis och kommunen lägger stort fokus vid att arbeta som spindeln i nätet utifrån de ansvarsområden vi har och de kontakter vi har till andra myndigheter, företag och föreningsliv.

Kamratföreningarna i Sollefteå är en stor tillgång och bärare av viktiga traditioner och fin kamratskap som tack vare återetableringen fått ny kraft och energi och som kommer leva kvar under lång tid framöver. Det är utan tvekan så att etableringen av Västernorrlands regemente betyder enormt mycket för Sollefteå kommuns fortsatta utveckling och tillväxt. Det kommer bidra stort till inflyttningen kommande år och bidrar även till våra lokala företag och föreningars tillväxt och utveckling framåt.

Varmt tack för ordet och en tillönskan om en riktigt fin sommar.

Varmt tack för ordet och en tillönskan om ett Gott Nytt År

*Johan Andersson (C)
kommunalråd i
Sollefteå kommun*

Armén 500 år

Armébudkavlen till Sollefteå

1523 bildades den svenska armén och i år 2023 firar därför armén 500 år. Det har uppmärksammats med olika aktiviteter under hela våren, bland annat med en budkavle som färdats genom hela landet med start i Kiruna och "målgång" vid Karlbergs slott i mitten av juni.

Den 9 maj nådde armébudkavlen Sollefteå på sin förd genom landet från Skyddscentrum i Umeå och överlämnandet skedde vid en ceremoni i Sollefteå stadspark.

På plats i stadsparken fanns bland annat representanter för T 3:s och I 21:s kamratföreningar, Sollefteå kommun (bland annat hela kommunstyrelsen som ajournerade sitt pågående möte i kommunhuset för att kunna närvara vid ceremonin) och andra intresserade Sollefteåbor.

Från Försvarsmakten fanns representanter för Skyddscentrum i Umeå, Försvarsmaktens hundtjänstenhet med avelsstationen i Sollefteå,

I 21:s regementsstab samt befäl och soldater från Anundsjö kompani på I 21 i Sollefteå.

I samband med den ceremoniella överlämningen av budkavlen höll I 21:s regementschef överste

Jonas Karlsson ett tal där han med Arméns 500-åriga historia som utgångspunkt höll en exposé över Arméns olika verksamheter i Sollefteå genom historien med bland annat 1800-talets utbildning på Sånga mo och Sollefteå läger via regementena T 3, I 28/ I 21 och Arméns hundskola till dagens verksamhet med återetablerade I 21 Västernorrlands regemente med Jämtlands fältjägarbatal och Försvarsmaktens hundtjänstenhet.

Efter ceremonin i Sollefteå stadspark fördes budkavlen av två soldater från I 21 i historiska uniformer från förrförra seklet till de olika minnesstenar som finns i

Sollefteå efter Arméns olika verksamheter på orten (Sånga läger, Sollefteå läger, T 3, I 21:s regementspark och Viksmon). Därefter fördes budkavlen vidare till Östersund

där den överlämnades till Fältjägarbatalen på sin färd genom Sverige.

*Text och bild:
Erik Löfgren,
Kommunikations-
chef I 21*

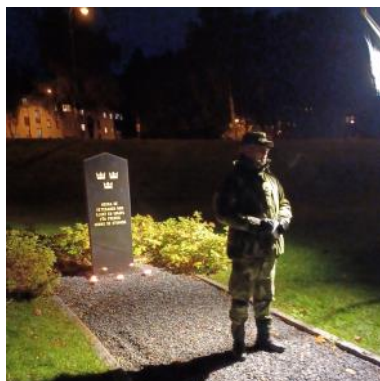
FN-dagen 24 oktober 2023

FN dagen firades i Sollefteå med Veteranerna Ångermanland som arrangör. Ett 25-tal deltagare trotsade den kyliga kvällen, vid Ångermanälvens strand. Minnesstenen och platsen

har tillkommit med stöd av Sollefteå Kommun. Talare vid ceremonin var Chefen I 21, Överste Jonas Karlsson, Regementspastor Jonas Odelberg samt från Sollefteå kommun Elisabeth Sjö-

ström och Birgitta Häggkvist. Efter ceremonin bjöd soldathemmet.

*Text och bild:
Bertil Olofsson*

Trängträff 2023

Välkomna till Sollefteå

Vid vår senaste Trängträff i Hässleholm, 2019, bjöd vi in till nästa träff här i Sollefteå. Men en pandemi kom i vägen, så sköt vi upp den först en gång och sedan ytterligare två gånger då den även kom att krocka med fortsatt pandemi men även vår egen T 3 träff som sker vartannat år. Därav, är vi nu framme i 2023.

I år har det inte varit helt lätt att boka biljetter med SJ och flera av er har därför valt att åka bil hit i stället. Jag kan erkänna att vi var lite oroliga ifall vi skulle kunna genomföra träffen, men nu är vi 71 närvarande ikväll och under eftermiddagen i morgon 53 deltagare.

Det är särskilt trevligt att se att alla våra fem kamratföreningar är representerade från Hässleholm, Skövde, Linköping, Stockholm och naturligtvis Sollefteå.

Varmt välkomna.

På programmet har vi imorgon förmiddag försvarsupplysning och jag vill hälsa välkommen till Chefen I 21 Jonas Karlsson och Chefen T 2 Lisa Skoglund.

Till dig Lisa får jag säga väl-

kommen hem då du började din militära bana på T 3, för 39 år sedan, i juni 1984.

Av tradition så bjuder vi till våra träffar alltid in I 21 Kamratförening, representerade av Kerstin Svensson som är nyvald ordförande och Marianne Höglin som tidigare jobbade på T 3. Vi ser fram emot ett utökat samarbete mellan föreningarna.

Jag vill också hälsa Johan Anderson välkommen nu sitter på sin andra mandatperiod som kommunalråd. Under lång tid har Sollefteå haft samma styre, ja faktiskt ända sedan kommunsammanslagningarna på 1970-talet. I valet 2018 fick vi en ny majoritet och i 2022 års val dubblerade ni ett valresultat från 19 till 39 %.

Du står med många utmaningar, men också en kommun med fantastiska möjligheter.

Våra Trängträffar har vi oftast haft i september, men vi vill denna gång visa en annan årstid. I onsdags kväll for jag hem från Gävle tillsammans med Kenneth Svasse och passerade Gränge kl halv elva på kvällen och kunde konstatera att det

var dagsljus. Solen går ner 22.39 och upp kl 03.00 och är alltså borta endast fyra timmar och för bara någon vecka sedan fullkomligt exploderade grönskan och vi fick sommar.

Med den här utsikten behövs inga tavlor och kanske var det just detta han hade i tanke, skalden Pelle Molin, när han skrev *Ådalens poesi*. Pelle Molin som var född i Multrä, en halvmil söderut längs älven 1864, dog 1896 - endast 31 år gammal i Bodö, Norge.

Det är Ådalen, Guds verk, då han på samma gång log och vredgades!

Detta är Ådalen, stämningarnes ådal, laxens ådal, sagornas lund, sommardagens ådal med kärfhets i färgen, sommarnattens väna skönhet, då södra bergen äro violetta i gult och de norra i grönt och svart;

högvattnets land med vatten i virflar och edor, lågvattnets, med slipade stensars hjässor i ljuset, vinterdagens dimmiga ådal - då forsen fräser som en jättekatt invid ditt öra.

Detta är Ådalen, sannerligen det fagrade land!

Allt detta är min Ådal, mitt sagoskrin, min kärlek och min skräck, ty hur man längtar öfver bergen, håller det fast som en mara.

(Utdrag ur Ådalens Poesi utgiven 1897)

Med detta som inramning vill jag hälsa er alla välkomna till Trängträffen i Sollefteå.

Kjell Åström

Välkomsttal vid Trängträff 2023

Trängträff 2023

Trängträff 2023

Ett av kamratföreningens mål är att bevara minnet och traditionerna från vårt förband, med den kanske allra viktigaste uppgiften är att genom försvarsupplysning stödja Försvarsmakten i dess uppdrag. Jag ser det därför som vår uppgift som medlemmar att "veta mer", dvs att vara goda ambassadörer och kunna delta i samtal kring vad som händer inom Försvaret.

Som ett led i detta höll chefen I 21, Överste Jonas Karlsson, ett föredrag och berättade om etableringen av "nya I 21" i Sollefteå och Östersund. Han berättade om rekrytering av personal och de byggnationer som planeras på de båda orterna. I Sollefteå finns man idag på gamla I 21-området i två av kasererna men planerar för byggstart 2025. Idag utbildas cirka 100 värnpliktiga och målet är att ha en utbildningsvolym på 800 soldater per år. På I 21 finns idag cirka 100 anställda.

Chefen T 2 Överste Lisa Skoglund fortsatte och berättade om regementets uppdrag att utbilda bla brigadunderhållsbataljoner samt transport- och trafikkompanier. På regementet finns cirka 250 officerare och 450 anställda soldater och värnpliktiga. Försvarsmaktens logistik- och motorskola lyder under chef T 2 och är numera försvarsmaktsgemensam.

Lars Frisk var moderator under förmiddagens samtal och lotsade med varm hand alla frågor, tankar och funderingar.

Trängträff 2023

Efter en guidad stadsrundtur med bla besöktes gamla T3-området. Här berättade Jan Bergström om etableringen 1898.

Därefter fortsatte färden till Sandslån och High Coast Whisky för en visning. Kvällen avslutades med middag ombord på M/S Ådalen III och utflykt längs Ångermanälven.

Trängträff 2023

Trängträff 2023

När trängen kom till Sollefteå

Inget är nytt under solen. I dag (2023) etablerar vi ett nytt regemente i Sollefteå. Många som följer etableringen av nya I 21 kommer att känna igen sig i nedanstående berättelse.

Hur gick det nu till när trängen kom till Sollefteå 1898?

1875 års trängkommitté lade fram sitt betänkande 1877, vilket gav grunden för trängväsendets krigs- och fredsorganisation (6 arméfördelningar – 6 trängförband). 6. fördelningen avdelades till försvar av Norrland. (*Fördelningen bytte sedan namn till 12 fördelningen för att senare få namnet 2. fördelningen*). Ett av trängförbanden avdelades till fördelningen och skulle utbildas i Norrland.

Militärgeografin var till del avgörande för etablering av ett trängförband i Norrland. Stambanan slutade i

Sollefteå (1886). Järnvägsförbindelse fanns till Norge via Storlien. Järnvägsförbindelsen mot norr hade begränsad kapacitet. Bra landsvägsförbindelser fanns från Sollefteå mot Jämtland. Östersund var den givna basen för försvaret, skyddad bl.a. av de starka passen vid Revsundssjön. 6. fördelningen hade vid denna tid sitt högkvarter i Östersund.

Beslut om att upprätta Norrlands trängbataljon togs 1892. Det blev en dragkamp mellan Östersund och Sollefteå om trängförbandet. Frågan var om bataljonen skulle grupperas i basområdet Östersund eller få en mera framskjuten gruppering till kommunikationsknutpunkten Sollefteå och där förläggas norr Ångermanälven. Det fanns vid denna tid även ett avdelat område i Östersund för förbandet väster staden i nuvarande Lungvik. Med två hästanspända förband

(A 4 fanns redan i Östersund) skulle det kunna bli problem med koncentreringstransporten mot norra Sverige från Östersundsområdet.

Kommunstyrelsen den 3 januari 1893 vädjade till Landshövdingen om hjälp. Vid kommunstyrelsen i februari samma år togs beslutet att Sollefteå utan ersättning skulle tillhandahålla mark för trängbataljonen på Remsle. Man kan konstatera att redan 1890-talets förbandsetableringar påverkades av politiskt påverkansarbete i likhet med vad som sker i dag när militära förband skall återetableras på orter i Sverige. Inte alltid är det de militära argumenten som faller avgörande.

Norrlands trängbataljon uppsattes 1892 på Fredrikshovs slott i Stockholm. Den 10 februari 1894 beslutade Kunglig Maj:t att Norrlands trängbataljon skulle förläggas till Sollefteå. 1895 påbörjades bygget i Sollefteå och var i huvudsak klart hösten 1897.

Vad avgjorde till Sollefteås fördel? Gratis mark? Ingen järnvägsbro byggdes i Sollefteå utan bron hamnade i Forsmo på grund av de höga niporna i Sollefteå. Kompensation för att man inte fick norra stambanan, kanske det? En viktig förutsättning för etableringen av bataljonen var att den nya bro som byggdes 1885 i Sollefteå över älven skulle vara avgiftsfri för trängbataljonens folk och materiel.

Trängträff 2023

Eller var det så att intresset från Östersunds sida svalnade, eftersom det vid denna tid också diskuterades att ett kavalleriförband eventuellt skulle förläggas till Norrland och då kanske det var så att det blev intressantare för politikerna i Östersund?

Vad kostade då etableringen av trängbataljonen i Sollefteå? Sollefteå kommun köpte mark på Remsle med början 1894 för ca 42 000 kr, pengar som lånades upp. Markförvärv som var nödvändigt för den framtida etableringen av bataljonen. För uppförande av kasernetablissemang på Remsle anslogs 340 000 kr av riksdagen år 1894. Att jämföra med dagens kostnad för att etablera nya I 21, som ligger på ca en miljard kronor.

T 3 ankomst till Sollefteå år 1898

Den 5 maj avgick militärtåget från Stockholm till Sollefteå. Två dagar senare kom tåget fram till sin slutstation Sollefteå.

Så här stod det i lokalpressen: Gårdagen (7 maj) en stor dag mot att bli en betydande militärstad. Hela samhället firade begivenheten. Tåg med 30 vagnar ångade in. Kanonsalut från Appelbergsnipan. Dock, den fåtaliga truppen imponerade inte på stadens invånare. Först när bataljonens hästar skulle urlastas blev det lite av en cirkus. Bataljonen bestod av 42 man, 20 underofficerare, 12 officerare, 2 läkare och en veterinär.

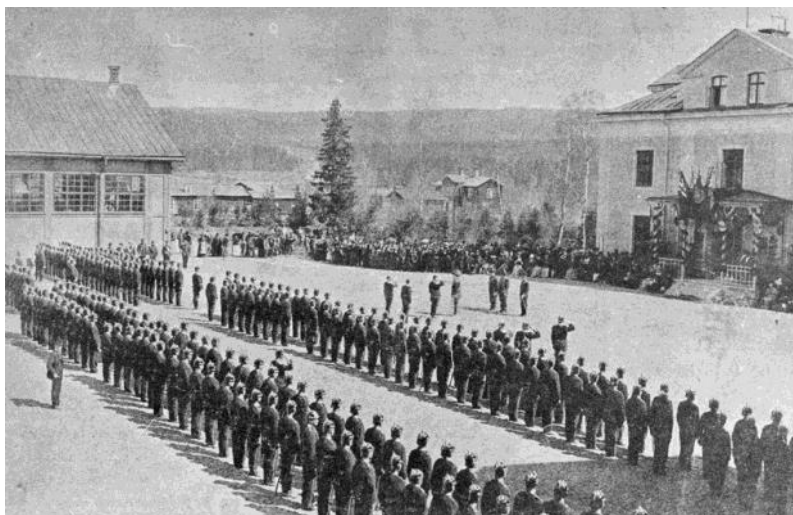
Allt var nytt på förläggningsplatsen. Stall där man kunde vattna hästarna, ljus och trevligt ridhus med sågspånsbotten där man kunde ramlas mjukt. Övningsplats

var kaserngården. Västra fältet var ett ojämnt kalhygge med mycket stubbar som måste brytas bort. Många soldattimmar gick åt de närmaste åren för att få till ett bra övningsområde.

Bataljonsstaben förlades i det nybyggda kanslihuset. Trängkomp och sjukvårdskomp låg förlagda i Södra kasern (36 vpl./komp).

1901 utökades bataljonen med ytterligare ett trängkompani. Samtidigt ändrades namnet till Kunglig Norrlands trängkår.

Det var "södra kaserngården" som hade byggts upp. Inget staket fanns runt kasernerna.

Däremot tyckte underofficerarna enligt Lt. Lindvall att man bytt ner sig vad gäller förläggning. Mycket sämre än på Fredrikshov. Två familjer i en "torparstuga". Ogifta fick bo "vägg i vägg" med de värnpliktiga. Logementen för de värnpliktiga var trånga.

Slutordet var: "Hur kunde man bygga något sådan nu sent på 1890-talet".

Trängträff 2023

Underofficersmässen (*Tidigare kakelugnsmästare A Öhmans mangårdsbyggnad*) var **manskapsmäss**. Här serverades öl, porter och vin!

Underofficersmässen fanns överst i Södra kasern. **Officersmässen** fanns i kanslihuset på andra våningen. Med tiden blev allt bättre.

Så här säger Lt. Lindvall senare:

"Den på Ångermanälvens norra strand liggande Remsle mon var också unik genom sin naturskönhet. Det höga och fria läget samt en synnerligen anslående utsikt över den vackra Sollefteådalen och älven med sina branta, delvis skogsklädda stränder gör dessutom detta kasern-etablissemang till ett av de vackraste i riket".

Rekrytering av officerare/underofficerare

År 1898 var bataljonens 12 officerare i huvudsak rekryterade från infanteriet. Endast en officer hade erfarenhet från ett beridet truppslag. Dessutom kom en officer från flottan! Egen rekrytering av underofficerare till trängen hade startat redan 1890.

De första egna officerarna fick trängen först 1904 (T3 1905). Intransport av officerare och underofficerare de närmaste 20 åren skedde i huvudsak från infanteriet.

Man kan ju undra hur relationen med befolkningen var vid denna tid. Lt. Kihlberg säger så här:

"Förhållandet till civilbefolkningen var första tiden inte den bästa. Slagsmål förekom ofta. Konkurrens om flickorna

i staden uppskattades inte av stadens grabbar. Det var inte helt ovanligt med slagsmål på bron över älven mellan stadens grabbar och de värnpliktiga".

Sollefteå hade inte så mycket till nöjen att erbjuda de nya invånarna, vilket bidrog till viss tristess. Gästgivargården på torget, Appelbergs hotell (byggdes 1882) och Rosenkvists kunde erbjuda viss förströelse. På somrarna var det logdans. Godtemplarlogerna hade dans på flera platser i och utanför staden. Med tiden blev relationen mellan kåren och människorna i Sollefteå bra. Många befäl på kåren/regementet blev politiker och idrottsledare i staden. Etableringen av kåren satte också fart på utvecklingen av staden. Affärer och företag kunde utvecklas och etableras och växa till följd av ökad efterfrågan på varor och tjänster. Remsle utvecklades också till ett modernt litet samhälle.

Kan vi hoppas på samma utveckling nu när nya I 21 etableras i staden?

Jan Bergström
Chef T 3
1996-1998

Norrlands Trängbataljon Etablering i Sollefteå eller Östersund 1898?

Den 6 december 1892 skriven en O Olsson till "Herrar Stadsfullmäktige" i Östersund "Genom senaste riksdagsbeslut i härordningsfrågan kommer en trängbataljon att förläggas till Norrland, enligt Kungl. Proposition

till Sollefteå. Alternativt har även nämnts Östersund, men säkert torde kunna antas, att då någon viss plats ej ännu är definitivt bestämd, är det därför av yttersta vikt att ingenting försummas, som kan bidra till att

vederbörande vid sitt val föredraga Östersund".

Men hur gick det sedan?
Läs vidare på vår hemsida
www.norrlandstrangarna.se

Jan Bergström

Kamratträff 17-19 maj, Sollefteå

T 3 Kamratträff genomförs våren 2024.

Boka in tiden i din kalender, så att du kan delta.

Vi planerar att besöka SCA:s sågverk i Bollstabruk, alternativt Sollefteå Skidgymnasium, alternativt Klockmuseet i Skadom.

T 3 KF återkommer göra ett särskilt utskick om de båda träffarna.

Trängträff 31 maj– 2 juni, Skövde

Götaträngarnas Kamratförening arrangerar nästa års trängträff.

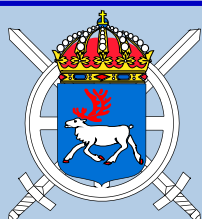
I skrivande stund är inte programmet fastställt men vi kan lova lokalt kulturkulinäriskt inslag, lite historiska återblickar, ett marint inslag samt samvaro på vår mäss.

Detaljer, kostnader med mera återkommer vi till så passa på och redan nu boka in helgen v 22.

Väl mött i Skövde 2024.

För Götaträngarnas Kamratförening
Anders Löfvenborg och Stefan Ekroth

T 3 KF återkommer göra ett särskilt utskick om de båda träffarna.

Kamratföreningens årsmöte torsdag 7 mars kl 18.00

Prel. i matsalen I 21. Anmälan sker till Göran Nordström

Föreningsuppgifter

Ordförande:

Kjell Åström

070-669 39 37

kjellastrom59@gmail.com

Vice ordförande:

Bertil Olofsson

070-675 41 94

bertil_olofsson@hotmail.se

Sekreterare:

Arne Hedvall

070-555 36 62

ag.hedvall@telia.com

Kassör:

Göran Nordström

070-654 20 93

tvaguran@icloud.com

Ledamöter:

Bengt Olofsson

070-191 38 04

bengt566@hotmail.com

Karl-Anders Ödlund

070-576 62 33

kalle.odlund@telia.com

Barbro Sjödahl

070-33 63 410

barbro.sjodahl@solleftea.se

Plusgiro:

33 69 14 - 7

Årsavg.

150 kr

T 3 Kamratförening

c/o Kjell Åström

Skärvstavägen 32

881 30 Sollefteå